

Léčit vás nebudeme, nejdřív zhubněte. Lidé s obezitou čelí u lékařů opovržení

[idnes.cz/zpravy/domaci/fatshaming-obezita-lekari-hubnuti-nadvaha-zdravi-doktor-nemoc-obezni-lide-stigmatizace.A230227_100244_domaci_klf](https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/fatshaming-obezita-lekari-hubnuti-nadvaha-zdravi-doktor-nemoc-obezni-lide-stigmatizace.A230227_100244_domaci_klf)

4. března 2023

ilustrační snímek | foto: Depositphotos

Renata před třemi lety otěhotněla. Do té doby na gynekologické prohlídky moc nechodila, objednala se tedy do vyhlášené ordinace. Tehdy čtyřadvacetiletá žena ke gynekoložce přišla s tím, že jí vyšel pozitivní test. „Byla jsem natěšená nová maminka, která se trochu bojí,“ vzpomíná.

Doktorka na ni však hned od stolu vyhrkla: „Hm, ale vy jste tlustá. Kolik vážíte?“ Renata odpověděla, že má 130 kilo. „Od začátku roku jsem zhubla dvacet kilo, proto se mi asi podařilo otěhotnět,“ řekla doktorce žena.

Lékařka jí odpověděla, že s takovou váhou určitě potratí, nebo porodí postižené dítě. „Potom mi provedla vyšetření tak necitlivě, že jsem u něj plakala, po něm hrozně krvácela a do týdne potratila. Pořád si myslím, že to spolu má souvislost,“ řekla Renata s tím, že vzpomínka je pro ní dodnes bolestivá.

Stigmatizace v číslech

Téměř 90 procent lidí s nadváhou či obezitou někdy zažilo ošklivé narážky na svou postavu od svého partnera

- **Asi 40 procent dětí je kvůli vyšší váze „pošťuchováno“ ze strany rodiny i vrstevníků**
- **Lidé s obezitou mají 1,65krát vyšší pravděpodobnost existence nezjištěné klinicky významné diagnózy, která byla zodpovědná za smrt pacienta**

Od té doby se jí otěhotnět znovu nepodařilo. Partner po dítěti stále touží a nechápe, proč Renata nechce jít po této zkušenosti na gynekologickou kliniku kvůli podpoře otěhotnění.

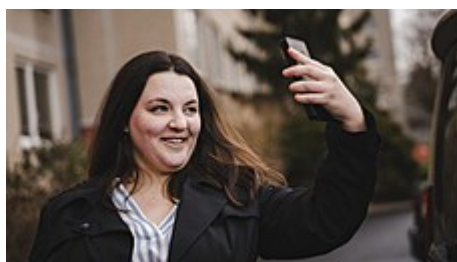
Ona sama si uvědomuje, že její váha je „hrozná“. „Zároveň ale také pracuji ve zdravotnictví, takže vím, že k nám chodí i větší maminky. Nikdy by mě nenapadlo se k někomu tak chovat,“ poznamenala.

Ústrky vedou k přibírání

Kvůli váze lékař odbyl i Marii Krebsovou. Bylo jí 49 let a s bolestmi zad vyhledala pomoc ortopeda na soukromé klinice. „Působil arogantně, už když jsem vstoupila do ordinace. Když jsem mu sdělila, co mě trápí, tak mě zběžně prohlédl a uzavřel slovy, ať prvně zhubnu 10-15 kilo. Sestra byla stejného ražení jako on, hned mě vyhnala ven,“ vypráví.

Přístupem lékaře byla tak šokovaná, že se na nic nezmohla a odešla. V té době vážila 85 kilo při výšce 173 centimetrů, byla po ženské operaci a procházela hormonální léčbou. „Ponížení od lékaře mě hodně zbolelo,“ hodnotí zpětně. Marie si poté našla jiného ortopeda, který jí pomohl. Ukázalo se, že její potíže s váhou nesouvisely.

Žena ukazuje obezitu bez filtru. Jsi nenažrané líné prase, píší jí

Podle autorů studie z výzkumné univerzity University College London je zahanbování lidí s nadváhou či obezitou ze strany lékařů či zdravotníků časté. V důsledku stigmatizace tito lidé odmítají chodit na lékařské prohlídky, cítí se poníženi a ještě více přibývají na váze.

Autoři studie uvádí, že kromě lékařů a sester se stigmatizace týká i dietologů, psychologů nebo i specialistů na obezitu. Řada zdravotníků je totiž přesvědčená, že pacienti jsou líní, neumí se kontrolovat, přejídají se, jsou nepřátelští, neupřímní, mají špatnou hygienu a nedodržují doporučení.

„Někteří lékaři mají v podvědomí, že si za to člověk může sám. Když k nim přijde pacient s obezitou, řeší konkrétní zdravotní problém, ale nezabývají se jeho počátkem. Lidé s obezitou posílají lékaři méně na specializovaná vyšetření, protože věří, že by měli prvně zhubnout, také jim věnují méně času,“ uvedla Iva Málková, zakladatelka centra STOB, ve kterém lidem pomáhají s hubnutím.

„Navíc je prokázáno, že člověk, který zažil stigmatizaci, má horší vztah k pohybové aktivitě,“ dodala.

Podle jiné studie mají lidé s obezitou 1,65krát vyšší pravděpodobnost existence nezjištěné klinicky významné diagnózy, která byla zodpovědná za smrt pacienta.

„Měla jsem anorexii a teď mě tlačí do diet“

Bohaté zkušenosti se stigmatizací má Petra Pelcová. Nadváhu neměla vždy, začala přibírat ve 24 let kvůli lékům, které pravidelně bere. O váze se zmíní její praktická lékařka pokaždé, když k ní Petra přijde. Když navštíví s konkrétní problémem specialisty, na váhu se také ptají a veškeré její potíže na ni odkazují.

Když šla na vyšetření u kožní lékařky, v lékařské zprávě jako první stálo „obezita“. Až na druhém místě se doktorka věnovala alergiím, kvůli kterým Petra přišla. Popisuje, že se cítila strašně. „Já přeci vím, že obezitu mám, ale k této lékařce jsem s ní nešla,“ řekla.

Od neandrtálců jsme zdělili poruchy spánku, plešatění i obezitu, říká biolog

Na původní váhu se snaží zhubnout od chvíle, kdy začala přibírat po lécích. Protože je ale stále bere, nedaří se jí to. „Nejvíce se pak člověk cítí poníženě, když vnímá, že lékař mu dává najevo, že si za svou nadváhu může sám,“ míní. V minulosti trpěla poruchou příjmu potravy, od anorexie, přes bulimii až k záchvatovitému přejídání.

„Sama se v tom patlám, když jsem to v sobě začala řešit, musela jsem se naučit znovu normálně jíst. A do toho vám lékař poradí, že máte držet dietu,“ míní Petra. K lékařům se proto bojí chodit. „Pokaždé, když k nějakému musím, mám předem úzkosti z toho, co zase budou na mou nadváhu říkat,“ uzavřela.

Odbyl vás někdy lékař kvůli váze?

celkem hlasů: **1550**

Petra Mocová, lektorka centra STOB upozorňuje, že negativní hodnocení člověka s obezitou ohrožuje na jeho fyzickém i psychickém zdraví. Dávat lidem jejich obezitu za vinu nikdy nepomáhá. „Ve chvíli, kdy budu mít s pacientem dobrý vztah, jde změna snáz,“ radí lékařům a zdravotníkům.

Než se lékař pustí do jakékoliv intervence, měl by si ověřit, zda je pacient vůbec připravený o své nadváze či obezitě mluvit. „Nebojte se zkoumat důvody současného stavu, proč člověk dělá věci, které mu ubližují,“ tvrdí Mocová. Není podle ní šťastné ptát se pacienta: „Proč jste zase přibral?“ Lepší je zaměřit se na první malé krůčky, které by člověk s obezitou mohl provést, aby se mu vedlo lépe.

Autor: Klára Fořtová

Další články: Nazí studenti, konfety nebo holení hlav. Z maturitních plesů se stává show

Zobrazit více článků

Témata: Lékař, nadváha, University College London